

بررسی الگوی معماری پایدار در خانه های تاریخی زنجان

1- المیرا ابراهیمی*، 2- پریا محمدی

1- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور زنجان، Elmira_1458@yahoo.com،
2- کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی قزوین، m.paria0@yahoo.com

چکیده:

معماری بومی زنجان، شهری که واجد ارزش، هویت معماری و شهرسازی منحصر به خود می باشد، منطبق با شرایط محیطی و اقلیمی بوده و دارای هویت خاص منطقه خود می باشد. بنابراین شناخت این معماری و راهکارهای بومی آن زمینه ارزشمندی برای استفاده از آنها در فضاهای جدید ایجاد می کند. در این پژوهش، معرفی و شناخت ارزش ها و کیفیت کالبدی به کار رفته در معماری بومی زنجان با هدف کاربرد این راهکارهای اقلیمی-کالبدی جهت طراحی پایدار در این منطقه مطرح می شود. در این راستا نمونه های با ارزشی از معماری خانه های تاریخی و سنتی شهر به عنوان مجموعه ای با هویت و یادگاری از گذشته تاریخی انتخاب، معرفی و تحلیل شده و پس از بررسی مقایسه و تحلیل ویژگی های آنها الگوهای معماری پایدار در این منطقه ارائه شده است. نوع سازماندهی فضاهای پرو خالی، نوع تفکیک عرصه های خصوصی و عمومی انطباق بر شرایط اقلیمی (سرد) و محیطی، معماری جالب توجهی را در این شهر به وجود آورده است که امروزه به خوبی می توان از آنها برای شکل گیری الگوی مسکن و نیازهای جدید بهره مند شد.

واژه های کلیدی: الگوهای فضایی، الگوهای کالبدی، خانه های سنتی، معماری اقلیمی

مقدمه:

خانه به عنوان ابتدایی ترین فضایی که معنا و مفهوم آرامش و سکون را به همراه دارد، از دیرباز دستخوش تغییرات و دگرگونی هایی بوده است و در طول زمان با ضرورت های اجتماعی و فرهنگی همسو گشته و دچار تحولات بنیادین در ساختار اولیه خود گشته است. در خانه های سنتی ایرانی مفهوم سکونت به معنای کامل آن هم نوا با نیازهای مختلف آدمی فضاهایی را شکل داده است که احتیاجات طبیعی و فرهنگی او را بطور توأمان پاسخ داده و به نیازهای او در ارتباط با مظاهر مختلف حیات طبیعی، فرهنگ و اقلیم جوابگو بوده است. اما با نفوذ سریع جریان مدرنیته و تاثیر پذیری معماری از آن، امروزه ما شاهد خانه هایی هستیم که به شدت متاثر از جریانهای مدرنیستی، مسائل اقتصادی و